

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2025/2026

Za kolegij

Teratogeni čimbenici okoliša

Studij:	Sanitarno inženjerstvo (R) (izborni) Sveučilišni prijediplomski studij
Katedra:	Zavod za histologiju i embriologiju
Nositelj kolegija:	dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet.
Godina studija:	1
ECTS:	1.5
Stimulativni ECTS:	0 (0.00%)
Strani jezik:	Ne

Podaci o kolegiju:

Kolegij **Teratogeni čimbenici okoliša** je elektivni predmet na prvoj godini Sveučilišnog prijediplomskog studija Sanitarno inženjerstvo koji se održava u 2. semestru, a sastoji se od 25 sati seminara (**1.5 ECTS**).

Cilj kolegija je da student nauči osnovne pojmove o reprodukciji te razvoju ljudskog zametka i njegovih ovojnica. Posebna pažnja će se posvetiti temeljnim morfogenetskim zbivanjima tijekom organogeneze pojedinih sustava i organa. Poznavanje normalnih parametara razvoja preduvjet je za prepoznavanje osjetljivih perioda razvitka s obzirom na djelovanje teratogenih čimbenika i posljedičnih poremećaja. Studentu će se predložiti čimbenici okoliša – fizikalni, kemijski i biološki, koji mogu nepovoljno utjecati na normalni tijek embrionalnog razvitka. Također će se ponuditi načini na koje bi se štetno djelovanje eventualno moglo izbjeći.

Ishodi učenja:

I. Opće kompetencije

Nakon završenog kolegija student će naučiti normalne parametre embrionalnog i fetalnog razvoja. Znati će prepoznati kritična razdoblja razvitka čovjeka s obzirom na djelovanje teratogenih čimbenika. Biti će upoznat s opasnostima izlaganja ploda tijekom razvitka različitim čimbenicima okoliša.

II. Specifične kompetencije

Student će se znati pravilno postaviti u različitim situacijama pred koje može biti doveden na radnom mjestu, odnosno i inače tijekom života prilikom susreta sa štetnim i po plod opasnim tvarima i čimbenicima a u svrhu očuvanja zdravlja budućih majki i njihovog potomstva.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Sadler TW: "Langmanova medicinska embriologija", prijevod X izdanja, Školska knjiga, Zagreb, 2008.

Popis dopunske literature:

Odabrana poglavlja iz:

1. Vasta R, i sur.: Dječja psihologija, Udžbenici sveučilišta u Zagrebu, Naklada Slap, 1998.
2. Kurjak A. i sur.: Ginekologija i opstetricija, Zagreb, 2003.
3. Hebrang A, Lovren M: Radiologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2001.

Nastavni plan:

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S1. Muški i ženski spolni sustav.

Ishodi učenja:

Opisati spolne cikluse kod muškog i ženskog spola. Objasniti gametogenezu. Razumjeti i objasniti razlike između spermatogeneze i oogeneze.

S2. Opća embriologija.

Ishodi učenja:

Opisati osobitosti promjena razvoja ploda od oplodnje i implantacije, te tijekom embrionalnog i fetalnog razvoja. Obrazložiti razvoj i funkciju embrionalnih ovojnica te posteljice.

S3. Prirođene anomalije.

Ishodi učenja:

Opisati prirodene anomalije i opisati mehanizme djelovanja teratogena.

S4. Nasljedni čimbenici odgovorni za nastanak prirođenih anomalija.

Ishodi učenja:

Definirati nasljedne (genetske) čimbenike koji su odgovorni za nastanak prirođenih anomalija.

S5. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija I.

Ishodi učenja:

Definirati okolišne čimbenike koji su odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija. Detaljno će se obraditi utjecaj roditeljskih i fizikalnih čimbenika koji su odgovorni u poremećajima embrionalnog razvoja.

S6. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija II.

Ishodi učenja:

Definirati kemijske te biološke čimbenike koji su odgovorni za malformacije u razvoju ploda.

S7. Prevencija kongenitalnih oštećenja.

Ishodi učenja:

Opisati načine dijagnostike kongenitalnih malformacija te načine prevencije kongenitalnih oštećenja.

S8. Izlaganje studentskih seminarskih radova

Ishodi učenja:

Studentima će se omogućiti individualni rad uz konzultacije od strane nastavnika da korištenjem literature iz različitih izvora pripreme seminarski rad iz područja koje obuhvaća kolegij.

Obveze studenata:

Student je dužan redovno pohađati nastavu (seminare).

Priprema i prezentacija seminara.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

I. Tijekom nastave vrednuje se (50 bodova):

Tijekom nastave bilježiti će se prisutnost studenata na nastavi. Student je dužan redovno pohađati nastavu i sudjelovati u diskusiji o temama navedenim u rasporedu. Aktivnost studenta će se bodovati prema tablici (maksimalno 24 bodova). Nadalje, tijekom provedbe nastave student je dužan pripremiti seminarski rad iz područja koje obuhvaća kolegij. Uspješnost prezentiranja seminarskog rada bodovati će se prema tablici (maksimalno 26 bodova). Na taj način student može ostvariti 50 bodova. Student koji tijekom nastave ne sakupi minimalno 30 bodova ne može pristupiti ispitu, te nastavu iz kolegija mora ponoviti sljedeće akademske godine.

Prikaz bodovanja prisustva na nastavi:

Prisustvo i aktivnost na seminaru	Bodovi
0 - 3	0
4 - 5	12
6 - 7	18
8	24

Prikaz bodovanja izlaganja seminara:

Prezentirani seminari	Bodovi
Seminarski rad nije prezentiran	0
Prezentiran seminarski rad ali nije korištena relevantna literatura	13
Prezentiran seminarski rad s korištenjem relevantne literature	26

II. Završni ispit (do 50 bodova)

Na završnom ispitu studenti mogu ostvariti 50 bodova. Završni ispit ima pismeni dio koji se sastoji od 50 pitanja.

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti moraju ostvariti najmanje 30 bodova da bi mogli pristupiti pismenom ispitu.

Prikaz bodovanja završnog pismenog ispita:

Točni odgovori	Bodovi
-----------------------	---------------

0 - 24	0
25-29	25
30-34	31
35-39	37
40-45	44
46-50	50

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

- **Student koji tijekom nastave ostvari od 0 do 29,9 bodova ili koji ima 30% i više izostanaka s nastave.** Takav student je **neuspješan (1) F** i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

III. Konačna ocjena je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu:

Konačna ocjena	
A (90-100%)	izvrstan (5)
B (75-89,9%)	vrlo-dobar (4)
C (60-74,9%)	dobar (3)
D (50-59,9%)	dovoljan (2)
F (studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova ili nisu položili završni ispit)	nedovoljan (1)

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij nalaziti će se na *Merlinu* Zavoda za histologiju i embriologiju.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2025/2026

Teratogeni čimbenici okoliša

Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)
23.03.2026
S1. Muški i ženski spolni sustav.: <ul style="list-style-type: none">• P07 (16:00 - 18:15) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
S2. Opća embriologija.: <ul style="list-style-type: none">• P07 (18:15 - 19:45) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet. ^[1480]
24.03.2026
S2. Opća embriologija.: <ul style="list-style-type: none">• P06 (16:00 - 16:45) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
S3. Prirođene anomalije.: <ul style="list-style-type: none">• P06 (16:45 - 19:00) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
S4. Nasljedni čimbenici odgovorni za nastanak prirođenih anomalija.: <ul style="list-style-type: none">• P06 (19:00 - 19:45) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet. ^[1480]
25.03.2026
S5. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija I.: <ul style="list-style-type: none">• P06 (16:00 - 19:00) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
S6. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija II.: <ul style="list-style-type: none">• P06 (19:00 - 19:45) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet. ^[1480]
26.03.2026
S6. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija II.: <ul style="list-style-type: none">• P07 (16:00 - 19:00) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
S7. Prevencija kongenitalnih oštećenja.: <ul style="list-style-type: none">• P07 (19:00 - 20:30) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet. ^[1480]
13.04.2026
S8. Izlaganje studentskih seminarskih radova: <ul style="list-style-type: none">• Zavod za histologiju i embriologiju - Vježbaonica (15:00 - 18:00) ^[1480]<ul style="list-style-type: none">◦ TčO
dr. sc. Šestan Marko, dr. med. vet. ^[1480]

Popis predavanja, seminara i vježbi:

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
S1. Muški i ženski spolni sustav.	3	P07
S2. Opća embriologija.	3	P06 P07
S3. Prirođene anomalije.	3	P06
S4. Nasljedni čimbenici odgovorni za nastanak prirođenih anomalija.	1	P06
S5. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija I.	4	P06
S6. Okolišni čimbenici odgovorni u patogenezi prirođenih anomalija II.	5	P06 P07
S7. Prevencija kongenitalnih oštećenja.	2	P07
S8. Izlaganje studentskih seminarskih radova	4	Zavod za histologiju i embriologiju - Vježbaonica

ISPITNI TERMINI (završni ispit):
